

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

HOTĂRĂREA NR...60 din 28.02.2006

Colegiul Director

1. ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte
2. GERGELY DEZIDERIU - Membru
3. IONIȚĂ GHEORGHE - Membru
4. MACOVEANU CORINA NICOLETA - Membru
5. MĂDĂLINA RALUCA ROȘU- Membru
6. TRUINEA ROXANA PAULA – Membru
7. VASILE ANA MONICA - Membru

Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, întrunit în data de 28.02.2006 a dezbătut petiția nr.8134/26.10.2005, transmisă de domnul deputat , Biroul Parlamentar nr 92 Harghita.

În fapt, petentul sesizează Consiliul cu privire la apariția unui anunț în cotidienele “Adevărul Harghitei” și “Hargita Nepe”, din data de 19 octombrie 2005, pentru organizarea concursului privind ocuparea a două funcții publice de conducere: Director executiv adjunct pentru coordonarea activității în domeniul protecției persoanelor adulte din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita și Director executive la Direcția Patrimoniu din cadrul aparatului propriu al Consiliului Județean Harghita.

Una dintre condițiile impuse de organizatorii concursului, a fost aceea de a cunoaște limba maghiară, condiție acceptată de Agenția Națională a Funcționarilor Publici, așa cum reiese din cele prezentate de petent. Acesta consideră că impunerea condiției privitoare la cunoașterea limbii maghiare este discriminatorie, permițând accesul la posturi doar cetățenilor de naționalitate maghiară. Petentul consideră, de asemenea,

că vinovată de această "discriminare" este și Agenția Națională a Funcționarilor Publici care a dat avizul pentru organizarea acestui concurs cu condiția de cunoaștere a limbii maghiare.

COLEGIUL DIRECTOR

Examinând conținutul petiției, a dispus solicitarea punctului de vedere al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici cu privire la conținutul petiției, precum și solicitarea de la Consiliul Județean Harghita a fișelor de post aferente celor două posturi scoase la concurs.

Agenția Națională a Funcționarilor Publici a răspuns solicitării CNCD, comunicând că acordarea avizului favorabil pentru organizarea concursului respectiv a avut drept fundament legal conținutul art. 91 din Legea 188/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia „În unitățile administrativ-teritoriale în care persoanele aparținând unei minorități naționale dețin o pondere de peste 20% unii funcționari publici din serviciile care au contacte direct cu cetățenii vor cunoaște și limba minorității naționale respective”. Agenția Națională a Funcționarilor Publici a considerat că, datorită specificului posturilor respective și a faptului că în județul Harghita se găsește o minoritate națională cu pondere de peste 20% din populația județului, se respectă prevederile legale, prin solicitarea ca cei ce se vor înscrie la concurs să cunoască limba maghiară.

Consiliul Județean Harghita a transmis CNCD, prin adresele nr. 0530/03.02.2006, respectiv 0710/13.02.2006, fișele de post aferente celor două posturi scoase la concurs. Din analiza fișei de post pentru postul de Director executiv adjunct pentru coordonarea activității în domeniul protecției persoanelor adulte din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita, Colegiul a constatat că, printre atribuțiile specifice postului, se regăsește expres activitatea de a acorda audiențe: “primește nemijlocit sesizările sau propunerile beneficiarilor sau potențialilor beneficiari, în cadrul orelor de audiență, precum și cu ocazia vizitelor în instituțiile subordonate”.

Din studiul fișei postului de Director executiv al Direcției Patrimoniu din cadrul aparatului propriu al Consiliului Județean Harghita, Colegiul director a constatat că, printre atribuțiile specifice postului se regăsește următoarea activitate “asigură liberul acces la informațiile publice specifice domeniului de activitate prin formularea răspunsului la solicitarea scrisă sau verbală a persoanelor fizice, juridice române sau străine”, ceea ce presupune contactul direct și nemijlocit cu beneficiarii sau potențialii beneficiari ai respectivelor informații.

Colegiul consideră că s-a respectat art.17 din Legea administrației publice locale nr 215/2001, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia “În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând minorităților naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor autoritățile administrației publice locale vor asigura folosirea, în raporturile cu aceștia, și a limbii materne, în conformitate cu prevederile Constituției, ale prezentei legi și ale convențiilor internaționale la care România este parte”. Mai mult, art 90 alin 2) al aceluiași act normativ, prevede că „În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale și cu aparatul propriu de specialitate aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba lor maternă și vor primi răspunsul atât în limba română, cât și în limba maternă.”.

Colegiul director reține, de asemenea, prevederile art 120 alin 2) din Constituția României, conform căruia “În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere semnificativă se asigura folosirea limbii minorității naționale respective în scris și oral în relațiile cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice deconcentrate, în condițiile prevăzute de legea organică”.

Luând în considerare prevederile legale menționate, precum și conținutul fișelor posturilor scoase la concurs, în care se menționează activitate legată de petenți, precum și datele furnizate de Institutul Național de Statistică și consultate pe site-ul www.insse.ro acestei instituții (date informative) privitoare la recensământul populației din anul 2002, conform căruia în județul Harghita există populație majoritară de cetățeni români de naționalitate magiară, Colegiul constată că prin impunerea cerinței s-au respectat prevederile legale în vigoare privind dreptul cetățenilor minoritari de a se adresa și de a primi răspuns de la instituțiile publice în limba maternă.

Colegiul director a analizat faptele prezentate din două puncte de vedere:
1) producerea unei fapte ce poate fi încadrată, conform prevederilor legale, ca discriminatorie,
2) această faptă să poată fi considerată contravenție.

1) În ceea ce privește analiza posibilității ca cerința de cunoaștere a limbii maghiare să aibe caracter discriminatoriu, Colegiul constată că orice deosebire, excludere pe bază de limbă poate constitui un act de discriminare.

Raportat la prevederile art 14 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și la art 2 alin 7) din OG nr 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia “**Măsurile luate de autoritățile**

publice sau de persoanele juridice de drept privat **în favoarea unei persoane, unui grup de persoane sau a unei comunități, vizând asigurarea dezvoltării lor firești** și realizarea efectivă a egalității de șanse a acestora în raport cu celelalte persoane, grupuri de persoane sau comunități, precum și măsurile pozitive ce vizează protecția grupurilor defavorizate **nu constituie discriminare în sensul prezentei ordonanțe**", coroborate cu art.17) din Legea administrației publice locale nr 215/2001, Colegiul constată că cerința privind cunoașterea limbii maghiare în situația dată nu are caracter discriminatoriu. Ea a fost impusă pentru asigurarea respectării unor drepturi prevăzute de actele legale în vigoare față de cetățenii aparținând minorităților naționale. Pe de altă parte, justificarea măsurii aplicate de autoritatea publică, în speță Consiliul Județean, a vizat permiterea dezvoltării firești a comunității maghiare din județul Harghita. Pentru a fi vorba de o discriminare în sensul art 14) din Convenție, ar trebui ca autoritățile să nu țină cont de faptul că în județ există populație majoritară de cetățeni români de naționalitate magiară, cetățeni care au dreptul legal să se adreseze autorităților și să li se răspundă în limba maternă. Necunoașterea limbii maghiare ar duce, astfel, la nerespectarea dreptului cetățenilor minoritari de a primi răspuns în limba maternă .

La baza analizei membrilor Colegiului a stat și considerentul justificării rezonabile și obiective a unei astfel de cerințe. După cum a decis în mod constant Curtea Europeană a Drepturilor Omului, atunci când există un raport de proporționalitate rezonabil între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru realizarea lui, nu există faptă de discriminare. În analiza sa, Colegiul a reținut drept scop respectarea drepturilor cetățenilor minoritari de a primi răspuns la cererile lor în limba maternă. Necunoașterea limbii maghiare ar fi dus inevitabil la încălcarea dreptului menționat, în situația în care ocupanții ambelor posturi scoase la concurs au raporturi directe cu persoanele fizice sau juridice ce se pot adresa Consiliului Județean, conform fișelor de post. Raportul dintre scopul urmărit și mijloacele de atingere a acestui scop este unul rezonabil, neaducând atingere cetățenilor români nevorbitori de limbă maghiară, așa cum petentul a subliniat.

Colegiul constată astfel că faptele prezentate de petent nu pot fi considerate discriminatorii.

2) Analizând posibilitatea ca cerința respectivă să poată fi considerată contravenție, Colegiul a constatat următoarele: pentru a fi întrunite elementele constitutive ale unei fapte contravenționale, se impunea existența cumulativă a următoarelor elemente: fapta să fi fost săvârșită cu vinovăție, să lezeze o valoare socială și contravenția să fi fost prevăzută și sancționată prin acte normative emise de organele competente. Colegiul director a analizat cerința de cunoaștere a limbii maghiare, impusă de organizatori pentru înscrierea la concurs, sub acest

aspect, constatând că situația prezentă nu întrunește condițiile pentru a fi încadrată drept contravenție.

Astfel, în ceea ce privește vinovăția, deoarece legislația contravențională nu o definește expres, aceasta nu poate avea alte forme și modalități decât cele prevăzute de legea penală. Ori, conform legii penale, fie din culpă, fie cu intenție, vinovăția presupune conștientizarea de către făptuitor a încălcării unei dispoziții legale, a cărei nesocotire este considerată contravenție, situația în care ne aflăm nefiind caracterizată de necunoașterea legii, ci chiar de aplicarea acesteia. În contextul existenței unei populații minoritare în procent de minim 20%, cum este cazul județului Harghita, s-a impus respectarea prevederilor legale privind raporturile cetățenilor minoritari cu autoritățile administrației publice locale și cu aparatul propriu de specialitate, aceștia având dreptul legal de a primi răspunsul atât în limba română, cât și în limba maternă. În speță, necunoașterea limbii maghiare de către ocupanții posturilor scoase la concurs duce la imposibilitatea respectării dreptului cetățenilor minoritari de a primi răspuns în limba maternă.

Această situație nu limitează accesul cetățenilor români la concurs, dimpotrivă, între condițiile prevăzute de art 50 din Legea 188/1999, republicată, se regăsește expres cerința ca cel ce urmează a se înscrie la concurs să fie cetățean roman: "Poate ocupa o funcție publică persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) **are cetățenia română și domiciliul în România;**
- b) cunoaște limba română, scris și vorbit;
- c) are vârsta de minimum 18 ani împliniți;
- d) are capacitate deplină de exercițiu;
- e) are o stare de sănătate corespunzătoare funcției publice pentru care candidează, atestată pe baza de examen medical de specialitate;
- f) îndeplinește condițiile de studii prevăzute de lege pentru funcția publică;
- g) **îndeplinește condițiile specifice pentru ocuparea funcției publice;**
- h) nu a fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni contra umanității, contra statului sau contra autorității, de serviciu sau în legătură cu serviciul, care împiedică înfăptuirea justiției, de fals ori a unor fapte de corupție sau a unei infracțiuni săvârșite cu intenție, care ar face-o incompatibilă cu exercitarea funcției publice, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea;
- i) nu a fost destituită dintr-o funcție publică în ultimii 7 ani;
- j) nu a desfășurat activitate de poliție politică, astfel cum este definită prin lege.

În ceea ce privește cea de-a doua condiție care ar fi trebuit să fie îndeplinită pentru încadrarea unei fapte drept contravenție și anume lezarea unei valori sociale ori a unui drept, Colegiul reține că această condiție de a cunoaște limba maghiară nu o exclude pe aceea de a fi cetățean român și nici invers.

Din cele trei condiții necesare încadrării, cea privind obligativitatea ca fapta să fi fost prevăzută și sancționată prin acte normative emise de organele competente poate fi reținută, deoarece OG nr 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, art 2 alin 1 coroborat cu art. 7 alin 2) stipulează condițiile în care o astfel de faptă, ca cea prezentată, se constituie în contravenție.

Astfel, art 2 precizează că **"potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boala cronică necontagioasă, infectarea HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice"**, iar art 7 alin 2 precizează **"Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârstă, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților"**.

În același timp, însă, art 9 al aceluiași act normative prevede ca excepție situația care a intrat în dezbateră Colegiului director: "Prevederile art. 5-8 nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului angajatorului de a refuza angajarea unei persoane care nu corespunde cerințelor ocupationale în domeniul respectiv, atât timp cât refuzul nu constituie un act de discriminare în sensul prezentei ordonanțe, iar aceste măsuri sunt justificate obiectiv de un scop legitim și metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare." Practic nici cea de-a treia condiție necesară calificării drept contravenție nu este îndeplinită, motiv pentru care Colegiul constată că fapta prezentată nu are caracter contravențional.

Colegiul director, analizând petiția, actele depuse în probarea acesteia, punctele de vedere ale Consiliului județean Harghita, fișele posturilor

scoase la concurs și legislația în vigoare, constată că fapta prezentată nu are caracter discriminatoriu.

Față de cele de mai sus, în temeiul art.2 alin. (1) lit.g), art.3 alin.(2), art.5 alin.(8) și art.7 alin.(2) din Hotărârea Guvernului nr. 1194/2001 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi,

HOTĂRĂȘTE:

1. Fapta prezentată nu are caracter discriminatoriu.
2. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte.
3. O copie a hotărârii va fi transmisă către Consiliului județean Harghita și către Agenția Națională a Funcționarilor Publici.
4. Prezenta hotărâre poate fi atacată în termen de 30 de zile la autoritatea emitentă potrivit art. 7 alin. 1 din Legea nr.554/2004 a contenciosului administrativ.

Data: 28.02.2006.

COLEGIUL DIRECTOR

1. ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte
2. GERGELY DEZIDERIU - Membru
3. IONIȚĂ GHEORGHE – Membru
4. MACOVEANU CORINA NICOLETA - Membru
5. MĂDĂLINA RALUCA ROȘU- Membru
6. TRUINEA ROXANA PAULA – Membru
7. VASILE ANA MONICA - Membru

